

ADVIES Nr 04 / 2005 van 14 maart 2005.

O. Ref. : SA2 / A / 2005 / 002

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van koninklijk besluit van 9 juli 2001 tot regeling van de vernietiging van de gegevensbanken van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de sociale gegevensbanken of de sociale gegevens van persoonlijke aard die erin worden bewaard, in uitvoering van artikel 29 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid art. 29;

Gelet op de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, inzonderheid art. 29;

Gelet op de adviesaanvraag van 24 januari 2005 vanwege de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid;

Gelet op het verslag van mevr. F. D'Hautcourt;

Brengt op 14 maart 2005 het volgende advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG.

Het ontwerp van koninklijk besluit dat door de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid aan de Commissie wordt voorgelegd, betreft de wijziging van een aantal bepalingen van het koninklijk besluit van 9 juli 2001 tot regeling van de vernietiging van de gegevensbanken van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de sociale gegevensbanken of de sociale gegevens van persoonlijke aard die erin worden bewaard, en dat de uitvoering vormt van artikel 29 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

Dergelijke wijziging is ingegeven vanuit de vaststelling dat de toepassing van voormeld koninklijk besluit van 9 juli 2001 in zijn huidige vorm problemen oplevert in de praktijk, vermits de nadruk wordt gelegd op een vernietigingsstrategie, eerder dan op een strategie van permanente versterking van de bescherming en beveiliging van de informatiesystemen van de sociale zekerheid.

Het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit beoogt daaraan te verhelpen door enerzijds de op dit ogenblik bestaande vernietigingsprocedure te vervangen door een aan de omstandigheden aangepaste procedure, en anderzijds de verplichting voor de personen belast met het dagelijks bestuur van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de instellingen van sociale zekerheid tot het opstellen van een handleiding daaromtrent af te schaffen.

II. WETTELIJK KADER.

Naast de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens vormt volgende wettelijke bepaling het voorwerp van de adviesaanvraag:

Art. 29 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid bepaalt dat bij een in Ministerraad overlegd besluit de Koning de personen aanwijst die in oorlogstijd, in omstandigheden daarmee gelijkgesteld krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen of tijdens de bezetting van het grondgebied door de vijand, belast worden om de gegevensbanken van de Kruispuntbank en de sociale gegevensbanken of de sociale gegevens van persoonlijke aard die erin worden bewaard, te vernietigen of te doen vernietigen. De Koning bepaalt de voorwaarden en de modaliteiten van zulke vernietiging, er zoveel mogelijk voor zorgend dat de toepassing van de sociale zekerheid daardoor niet in het gedrang wordt gebracht.

Concreet strekt het ontwerp van koninklijk besluit ertoe om:

- de artikelen 2, 3 en 5 van het koninklijk besluit van 9 juli 2001 in die zin aan te passen dat de in oorlogstijd, in omstandigheden daarmee gelijkgesteld krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen of tijdens de bezetting van het grondgebied door de vijand toe te passen procedure niet noodzakelijkerwijze dient te leiden tot een vernietiging van de sociale gegevensbanken of de sociale gegevens van persoonlijke aard die erin worden bewaard;
- artikel 6 van het koninklijk besluit van 9 juli 2001, dat bepaalt dat de personen die belast zijn met het dagelijks bestuur van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de instellingen van sociale zekerheid een interne handleiding dienen op te stellen met betrekking tot de problematiek van de vernietiging van de sociale gegevensbanken in oorlogstijd en in daarmee gelijkgestelde omstandigheden, op te heffen.

III. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG.

---

1. Voorafgaandelijk wenst de Commissie op te merken dat met betrekking tot bepaalde elementen van het voorliggend ontwerpbesluit men zich op de grens bevindt tussen de bevoegdheid van de Raad van State enerzijds en de Commissie anderzijds. Dit is geen nieuwe vaststelling, maar werd in het verleden reeds geconstateerd.

Gelet echter op het feit dat het ontwerpbesluit de verwerking van persoonsgegevens tot voorwerp heeft, meer in het bijzonder de versterking van de beveiliging ervan alvorens over te gaan tot de vernietiging, en de mogelijke gevolgen daarvan op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de personen op wie de gegevens betrekking hebben, acht de Commissie het als behorend tot haar opdrachten om zich hierover uit te spreken.

2. De Commissie stelt vast dat het voorliggende ontwerp van koninklijk besluit reeds werd voorgelegd aan het Beheerscomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid dat met betrekking tot het koninklijk besluit een gunstig advies heeft verleend tijdens zijn zitting van 23 maart 2004.

3. Het doeleinde van de voorgenomen wijziging van het koninklijk besluit van 9 juli 2001 bestaat erin veeleer de klemtoon te leggen op het beveiligingsaspect en de inherent daarmee verbonden verhoging van het beveiligingsniveau van de informatiesystemen van de sociale zekerheid, dan op de vernietiging van deze gegevensbanken in geval zich een oorlogssituatie of daarmee gelijkgestelde situatie voordoet die een potentieel risico inhoudt van misbruik van de daarin opgenomen persoonsgegevens.

Het aldus nagestreefde doeleinde dient te worden beschouwd als gerechtvaardigd in de zin van art. 4, § 1, 2° van de wet van 8 december 1992, temeer daar de snelle evolutie van de technologie thans toelaat om verhoogde beveiligingsmaatregelen in te voeren waardoor slechts in een later stadium van absolute noodzaak van vernietiging van de gegevens beroep zal dienen te worden gedaan op deze ingrijpende maatregel.

4. Een algemene bedenking die de Commissie maakt bij de uitgewerkte regeling in het koninklijk besluit van 9 juli 2001 en de daaraan aangebrachte wijzigingen door het ontwerp van koninklijk besluit, bestaat erin dat het vanuit beveiligingsoverwegingen wenselijk zou zijn dat dergelijke procedure niet louter beperkt blijft tot de persoonsgegevens opgenomen in de sociale gegevensbanken, maar zou worden uitgebreid tot andere gegevensbestanden.

Een veralgemening van de voor de sociale gegevens voorziene regeling zou mogelijk zijn op basis van art. 45 van de wet van 8 december 1992, waarin wordt bepaald dat de Koning de overheden kan aanwijzen welke in oorlogstijd of in de tijd die overeenkomstig artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen daarmee gelijkstaat, alsmede tijdens de bezetting van het Belgisch grondgebied door de vijand, het bevel geven om de verwerkte gegevens te vernietigen of die zelf belast zijn met de vernietiging van die gegevens. Tot op heden werd echter geen uitvoering gegeven aan deze wettelijke bepaling.

5. Hierna volgt een artikelsgewijze bespreking van de voorgenomen wijzigingen aan het koninklijk besluit van 9 juli 2001 door het voorliggende ontwerpbesluit:

- *Artikel 2 van het koninklijk besluit van 9 juli 2001, zoals gewijzigd door art. 1 van het ontwerpbesluit.*

De wijziging van deze bepaling door art. 1 van het ontwerpbesluit strekt ertoe dat de Minister die bevoegd is voor de toepassing van de sociale zekerheid niet langer de problematiek, maar enkel de *'noodzaak'* met betrekking tot de vernietiging van de gegevensbanken van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de sociale gegevensbanken of de sociale gegevens van persoonlijke aard die erin worden bewaard, ter bespreking kan voorleggen aan de interdepartementale commissie.

De beperking tot de voorlegging aan de interdepartementale commissie van de noodzaak met betrekking tot de vernietiging van deze gegevensbanken vormt reeds een indicatie van de bekommernis tot het waarborgen van de continuïteit van de sociale zekerheid, alvorens effectief wordt overgegaan tot de vernietiging van de sociale gegevensbanken. Bijgevolg wordt deze wijziging die wordt aangebracht door het ontwerpbesluit, door de Commissie beschouwd als een verbetering.

- *Artikel 3, eerste lid van het koninklijk besluit van 9 juli 2001, zoals gewijzigd door art. 2 van het ontwerpbesluit.*

De wijziging van art. 3, eerste lid, 1° van het betreffende koninklijk besluit door art. 2 van het ontwerpbesluit, waardoor wordt beklemtoond dat de interdepartementale commissie een gemotiveerd advies uitbrengt omtrent het maken op elektronische dragers van *'minstens één kopie van het informatiesysteem'*, vormt een door de Commissie goedgekeurde precisering.

Met betrekking tot de aanpassing die door het ontwerpbesluit wordt aangebracht aan art. 3, eerste lid, 2°, merkt de Commissie op dat de toevoeging overbodig lijkt dat *'volgens een nader te bepalen werkwijze'* de overmaking van de elektronische dragers door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de instellingen van sociale zekerheid aan een nader te bepalen instantie verantwoordelijke voor het in veiligheid stellen ervan, wordt onderworpen aan het gemotiveerd advies van de interdepartementale commissie. De overmaking van de elektronische dragers impliceert op zich reeds dat dit dient te gebeuren volgens een bepaalde werkwijze, zodat de toevoeging *'volgens een nader te bepalen werkwijze'* niet bijdraagt tot bijkomende verduidelijking.

De aanpassing van art. 3, eerste lid, 3° die erin bestaat dat 'het vernietigen' wordt vervangen door *'de noodzaak van het vernietigen, volgens een methode die aangepast is aan het spoedeisend karakter van de situatie'* van de gegevensbanken waarin sociale gegevens van persoonlijke aard worden bewaard door of voor rekening van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de instellingen van sociale zekerheid, wordt door de Commissie positief beoordeeld, omwille van de coherentie die daardoor wordt bewerkstelligd met de bovenvermelde wijziging van art. 2 van het KB van 9 juli 2001 door art. 1 van het ontwerpbesluit.

Hoewel art. 3, tweede en derde lid van het KB van 9 juli 2001 ongewijzigd blijven, vestigt de Commissie er toch de aandacht op dat omwille van dezelfde reden, namelijk coherentie met de overige reeds aangebrachte correcties door het ontwerpbesluit, het aangewezen zou zijn dat in art. 3, derde lid de woorden 'de problematiek met betrekking tot de vernietiging van de gegevensbanken' zouden worden vervangen door de woorden 'de noodzaak van de vernietiging van de gegevensbanken'.

- *Artikel 5 van het koninklijk besluit van 9 juli 2001, zoals gewijzigd door art. 3 van het ontwerpbesluit.*

Behoudens de vaststelling dat de opsomming van de opdrachten waarvoor de personen belast met het dagelijks bestuur van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid en de instellingen van sociale zekerheid instaan, vervangen wordt door de verwijzing naar de beslissing van de in Raad vergaderde Ministers omtrent deze opdrachten die in art. 3, eerste lid worden opgesomd, blijft art. 5 ongewijzigd.

Een opmerking die de Commissie wenst te maken omtrent deze bepaling, bestaat erin dat het is aan te bevelen om de persoon die zal worden belast met de uitvoering van de beslissing van de ministers meer nauwkeurig aan te duiden. Zij stelt voor dat het de veiligheidsconsulent van de Kruispuntbank betreft.

Bovendien wijst de Commissie op het belang van het behoud van de laatste zinsnede van art. 5, § 3, tweede lid waarin wordt bepaald dat de vernietiging in elk geval tot gevolg moet hebben dat de sociale gegevens van persoonlijke aard volledig onbruikbaar worden.

- *Artikel 6 van het koninklijk besluit van 9 juli 2001, zoals opgeheven door art. 4 van het ontwerpbesluit.*

Het huidige art. 6 luidt als volgt: "De personen belast met het dagelijks bestuur van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de instellingen van sociale zekerheid stellen een handleiding op met betrekking tot de verplichtingen vermeld in artikel 5, §1.

Deze handleiding bevat tenminste volgende elementen:

- 1° per sociale gegevensbank een nauwkeurige beschrijving van de mogelijke wijzen waarop de erin opgenomen sociale gegevens van persoonlijke aard kunnen worden gekopieerd op elektronische dragers;
- 2° per sociale gegevensbank een nauwkeurige beschrijving van de mogelijke vernietigingswijzen;
- 3° een functieomschrijving van de persoon die de vernietiging van de sociale gegevensbanken zal uitvoeren;
- 4° per sociale gegevensbank een nauwkeurige beschrijving van de wijzen waarop de bank in vredestand kan heropgebouwd worden;
- 5° indien het beheer van de sociale gegevensbanken en de sociale gegevens van persoonlijke aard wordt toevertrouwd aan een onderaannemer, de wijze waarop de in artikel 3, tweede lid, bedoelde beslissing van de in Raad vergaderde Ministers zal worden uitgevoerd.

De handleiding wordt opgesteld binnen een termijn van 24 maanden te rekenen vanaf de eerste dag van de maand waarop dit besluit in werking treedt.

Het Toezichtscomité bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid verzekert het toezicht op de naleving van deze bepaling."

Gelet op de snelle technologische vooruitgang die tot gevolg heeft dat het opstellen van een dergelijke gedetailleerde handleiding die o.m. de vernietigingswijzen zou dienen te omschrijven, praktisch niet uitvoerbaar is, vermits het onmogelijk is om deze op permanente basis te actualiseren en aan te passen aan de technologische ontwikkelingen, is de Commissie van oordeel dat er geen bezwaar is tegen de opheffing van deze bepaling, op voorwaarde dat het principe wordt behouden dat in omstandigheden van absolute noodzaak wordt overgegaan tot de vernietiging van de betreffende gegevens. Teneinde dit uitgangspunt te bewaren, is het aan te

bevelen dat een norm wordt toegevoegd aan de binnen de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid bestaande veiligheidsnormen waarin zou worden gepreciseerd dat de veiligheidsconsulent van de Kruispuntbank verantwoordelijk is voor het toezicht op de beveiliging en de vernietiging van de gegevens. Daarbij dient tevens de termijn te worden aangeduid waarbinnen de vernietiging dient plaats te vinden.

De Commissie merkt immers op dat in de schoot van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid reeds minimale veiligheidsnormen werden uitgewerkt, die moeten worden nageleefd door de sociale instellingen met het oog op hun aansluiting op het netwerk van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid en die gericht zijn op het waarborgen van de beveiliging in zijn diverse vormen van de sociale persoonsgegevens.

In dit geheel van op algemene wijze geformuleerde voorschriften is reeds uitdrukkelijk opgenomen dat elke sociale zekerheidsinstelling die is aangesloten op het netwerk, dient te voorzien in een systeem van regelmatig te controleren veiligheidskopieën (back up) om, ingeval van beperkte of totale ramp, elk onherstelbaar verlies van gegevens nodig voor de toepassing en de uitvoering van de sociale zekerheid te voorkomen. Daarenboven wordt de verplichting opgelegd om een continuïteitsplan uit te werken, te testen en te onderhouden teneinde de opdrachten inzake sociale zekerheid van de instelling te kunnen waarborgen en moet in een informatica-uitwijkcentrum worden voorzien ingeval van beperkte of totale ramp.

Met betrekking tot deze normen, waaraan een bindende waarde is toegekend, is uitdrukkelijk voorzien dat deze voor herziening vatbaar zijn en dus kunnen worden aangepast in functie van de evolutie die zich op wettelijk, technisch of ander vlak voordoet.

Gelet op het feit dat over de naleving door de sociale instellingen van het geheel van minimale veiligheidsvoorschriften wordt gewaakt door het sectoraal comité van de sociale zekerheid, acht de Commissie het opstellen van een handleiding, zoals wordt voorgeschreven door art. 6 van het koninklijk besluit van 9 juli 2001 niet nuttig.

OM DEZE REDENEN,

Brengt de Commissie een gunstig advies uit over het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit, rekening houdend met de hierboven uiteengezette opmerkingen.

De administrateur,

De voorzitter,

(get.) Jo BARET

(get.) Michel PARISSÉ